

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح تبصره (۱۰) ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش»

مقدمه

طراحان محترم دلیل ارائه این طرح را شفاف کردن و رفع ابهام اجرای طرح قانون حق التدریس معلمان پیش دبستانی و خرید خدمات آموزشی دانسته و این طرح را با یک ماده و یک تبصره ارائه کرده‌اند. این طرح در جلسه علنی شماره ۳۹۲ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۴ مجلس شورای اسلامی به صورت عادی اعلام وصول شد.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال چهارم

حال طبق این ماده واحده، تبصره «۱۰» الحاقی مصوب مورخ ۱۳۹۴/۵/۲۸ به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش به این شرح اصلاح گردد که وزارت آموزش و پرورش مکلف شود مریبان پیش دبستانی و نیروهای خرید خدمات آموزشی که از طریق شرکت‌های خصوصی و عمومی با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند و حق التدریسی جا مانده قبل از سال ۱۳۹۱ که با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند به منظور تأمین نیروی حق التدریس با عناوین معلم (آموزگار یا دبیر) مربی پرورشی، مربی بهداشت و مشاور با توجه به رشته تحصیلی (منحصر به دوره متوسطه)، مقطع تحصیلی، (حداقل کاردانی)، جنسیت، نیاز منطقه‌ای، سنوات همکاری با آن وزارتخانه بدون الزام به رعایت ماده (۸) این قانون به کار گیرد. استفاده از سایر نیروها در این زمینه ممنوع است. بار مالی ناشی از تصویب این قانون در حد سقف حق التدریس سالیانه و از محل حق التدریس پرداختی به کارکنان رسمی و خروج بازنشستگان آموزش و پرورش تأمین می‌گردد. بدیهی است به کارگیری این نیروها الزامی برای استخدام رسمی نیست. این قانون از تاریخ ۱۳۹۴/۷/۱ لازم الاجرا می‌باشد.

شماره ثبت:
۶۵۴

شماره چاپ:
۱۷۰۰

تاریخ چاپ:
۱۳۹۴/۱۱/۵

معاونت پژوهش‌های
اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات اجتماعی

نقاط قوت طرح

۱. تعیین تکلیف نسبی تعدادی از نیروهای بلا تکلیف در آموزش و پرورش و پیشگیری از تشویش اذهان جامعه،
۲. رفع بخشی از نیازهای وزارت آموزش و پرورش،
۳. شفاف شدن برخی مشکلات اجرای قانون مورد بحث.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۴۷۴۵

نقاط ضعف طرح

۱. تعارض با اصول هفتاد و پنجم قانون اساسی به خاطر ایجاد بار مالی،
۲. ابهام طرح در نحوه تأمین بار مالی،
۳. مواجهه آموزش و پرورش با نیروی انسانی غیرمرتبط و تأثیر بر کیفیت آموزش و پرورش دوره ابتدایی به دلیل وارد شدن رشته‌های غیرمرتبط،
۴. به هم ریختن ساماندهی نیرو در آموزش و پرورش،
۵. تصویب مکرر قوانین به کارگیری نیروهای حق التدریسی موجب کاهش اختیارات دستگاه در انتخاب نیروهای مورد نیاز و منطبق با استانداردهای آموزشی می‌شود و بعد از آن نیز داستان استخدام تکرار خواهد شد.

تاریخ انتشار:
۱۳۹۴/۱۲/۱۵

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

۱. در خصوص حق‌التدریس‌های جا مانده، باید گفت: اولاً این مفهوم ابهام داشته و باید شفاف شود و ثانیاً اگر منظور نیروهای موجود حق‌التدریس شاغل در آموزش و پرورش است این افراد خودشان از قبل به‌صورت حق‌التدریسی مشغول بوده‌اند و نیازی به استفاده از این قانون ندارند و اگر هم منظور افراد حق‌التدریسی مشمول ماده (۴) (الحاقی به ماده (۱۷)) قانون الحاق سه ماده و دو تبصره به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۷ مجلس شورای اسلامی است که طبق بند «الف» قانون مذکور، استخدام این قبیل افراد منوط به کسب حد نصاب لازم در آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش بوده که براساس تبصره «۵» قانون فوق که می‌گوید: وزارت آموزش و پرورش از افرادی که حد نصاب بند «الف» را کسب نکرده و یا در آزمون شرکت نکرده‌اند نمی‌تواند در امور آموزشی استفاده نماید و باید به خدمت آموزشی یا همکاری آموزشی آنها خاتمه دهد با این قبیل افراد قطع ارتباط شده است ضمن آنکه حق شرکت در آزمون‌های استخدامی آزاد بعدی برای آنها حفظ شده و لذا به‌نظر نمی‌رسد حقی ضایع شده باشد مگر اینکه تبصره «۵» قانون مذکور اصلاح شود. از طرف دیگر عبارت «جذب نیروهای حق‌التدریس جا مانده قبل از سال ۱۳۹۱ دامنه شمولیت را به محدوده زمانی مشخصی نمی‌کند و این حق را برای افرادی که چندین سال پیش همکاری اندکی هم با آموزش و پرورش داشته‌اند را دربرمی‌گیرد که چالش‌های متعددی را در حوزه‌های اجرایی و مالی برای دولت و آموزش و پرورش به‌وجود خواهد آورد. لذا پیشنهاد می‌شود این عبارت حذف شود.

۲. در به‌کارگیری مربیان پیش‌دبستانی و نیروهای خرید خدمات آموزشی تحت عناوین معلم (آموزگار یا دبیر) مربی پرورشی، مربی بهداشت و مشاور نیز اعلام شود در صورتی که این قبیل افراد واجد یکی از شرایط ذکر شده در طرح طبقه‌بندی معلمان (شرایط احراز تحصیلات و معلومات و یا گذراندن دوره‌های آموزشی ذکر شده برای هر کدام از مشاغل) به شماره ۲۲۰/۹۱/۴۳۰۷۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور باشند مشکلی ندارند.

۳. در خصوص شیوه تأمین مالی طرح باید ذکر کرد خروج بازنشستگان منبع مالی تلقی نمی‌شود، زیرا در بودجه وزارت این خروج پیش‌بینی شده و بودجه براساس آن تنظیم شده است. در خصوص پرداخت از محل حق‌التدریس نیز مشخص نشده است که بار مالی جذب مربیان پیش‌دبستانی و نیروهای خرید خدمات آموزشی به‌عنوان نیروی حق‌التدریس از طریق جایگزینی با نیروهای رسمی غیرموظف است یا با حفظ ساعات همکاری آنان از این منظر ابهام دارد و افزایش بار مالی تلقی می‌شود. در نظر داشته باشیم حتی اگر ذکر شود از محل طریق جایگزینی با نیروهای رسمی غیرموظف بازهم چون طبق قانون این افراد باید بیمه تأمین اجتماعی شوند، پرداخت حق بیمه سهم دولت باعث افزایش هزینه دولت شده و طرح مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی تلقی می‌شود.

در مجموع باید گفت اگرچه طرح از نظر محتوای کارشناسی اشکال اساسی ندارد، لکن از نظر تأمین بار مالی با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی مغایرت دارد و از این جهت تصویب آن توصیه نمی‌شود.

